

**Ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 28-14/2022

PID USTRX0023JOH

Počet stran: 6

Praha, 20. prosince 2022

**Zápis z 11. jednání
Rady Ústavu pro studium totalitních režimů**

Datum a místo zasedání: 20. 12. 2022, 14.00 hod., nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3

Začátek jednání: 14:07

Konec jednání: 16:43

Rada Ústavu: Eduard Stehlík, Monika MacDonagh-Pajerová, František Bublan, Jiří Liška, Jiří Mihola, Martin Palouš, Vojtěch Šustek,

Omluven:

Ústav pro studium totalitních režimů: Ladislav Kudrna, Kamil Nedvědický, Jaroslava Rákosníková

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Zápis vyhotovila: Helena Neckářová

Program jednání:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisu z 10. jednání
3. Přivítání nových členů Rady
4. Volba místopředsedy Rady
5. Poděkování ředitele zaměstnancům a Radě
6. Nové sídlo Ústavu
7. Další platební výměr od Finančního úřadu
8. Rozpočet a finanční situace, včetně rozpočtu na 2023
9. Informace o činnosti
10. Neveřejná část zasedání Rady
11. Různé

Ad 1–4)

Zasedání zahájil předseda Rady, E. Stehlík ve 14:07. Přivítal nové členy – Moniku MacDonagh-Pajerovou, Jiřího Miholu a staronového člena Jiřího Lišku, vyjádřil podporu M. Paloušovi při obhajobě pozice v Radě. Po

jednomyslném schválení programu a verifikaci zápisu byla vzhledem ke skutečnosti jediného kandidáta odsouhlasena výjimka z čl. 4 Jednacího řádu Rady ÚSTR a aklamací zvolena místopředsedkyní Rady Monika MacDonagh-Pajerová, všemi hlasy, (6:0). Poté předal předseda slovo řediteli ÚSTR.

Ad 5) Poděkování ředitele zaměstnancům a Radě

L. Kudrna poděkoval všem kolegyním a kolegům za velký kus práce, který od března, respektive od května tohoto roku udělali a stejně tak Radě Ústavu. Za velmi krátkou dobu se podařila reorganizace Ústavu, vytvoření smysluplné organizační struktury, nastavení nových projektů a uspořádání mezinárodní konference světové úrovně. *Ruská hybridní válka proti demokratickému světu* měla mimořádně pozitivní mediální ohlas. Jak již zmínil ve své koncepci, vedení Ústavu musí s Radou spolupracovat a společně usilovat o naplňování zákona, stejně jako zajištění důstojných podmínek pro zaměstnance Ústavu. J. Liška požádal o odsouhlasení poděkování novému řediteli a novému vedení ÚSTR za mimořádné nasazení a dosažené úspěchy, s čímž Rada jednomyslně souhlasila.

Ad 6) Nové sídlo Ústavu

V uvedeném bodě L. Kudrna seznámil přítomné s vývojem situace ohledně nového sídla Ústavu. V této souvislosti proběhlo 15. prosince na Úřadu vlády první jednání, které se uskutečnilo na půdorysu Ústav pro studium totalitních režimů, Úřad vlády České republiky, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo financí a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Poděkoval nejen nejuzšímu vedení Ústavu za skvělé podklady, ale i nové kolegyni, A. Seelich za skvěle vytvořenou PowerPoint prezentaci. Další jednání se uskuteční již na konci ledna příštího roku. Na závěr k tomuto bodu poznamenal: „Třebaže je před námi ještě hodně práce, považuji jednání za úspěšné.“

Ad 7) Další platební výměr od Finančního úřadu

Jak již členy Rady L. Kudrna informoval na posledním zasedání, obdržel Ústav několik platebních výměrů od Finančního úřadu hlavního města Prahy za porušení rozpočtové kázně, které jdou za předchozím vedením. Konkrétně se jedná o nesprávně placený podnájem prostor ÚSTR v domě Radost ve výši 65 783 Kč plus penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně ve výši 30 655 Kč, nevhodně a neúčelně zadaný znalecký posudek ve výši 52 030 Kč plus penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně ve výši 31 427 Kč. Celkově se tedy jedná o 179 895 Kč. Finanční úřad dále vedení ÚSTR telefonicky informoval o porušení rozpočtové kázně – pojící se k rekonstrukci sídelní budovy ÚSTR – a to ve výši přes 52 milionů Kč, což je naprosto kritická situace pro rozpočet ÚSTR, jelikož není schopen ze svého rozpočtu závazky v takové výši uhradit. Ministerstvo financí, po informaci získané od vedení Ústavu, sdělilo, že jednání o tak vysoké škodě je pouze v kompetenci Vlády České republiky. Nedávno byl Ústav informován Finančním úřadem, že v nejbližší době obdrží další platební výměr za porušení rozpočtové kázně, respektive za nezákonné dělení veřejných zakázek, a to ve výši 450 tisíc Kč, plus penále.

Ředitel dále informoval nové členy Rady, že bylo objeveno více než 30 smluv, v celkové výši přesahující 2 miliony Kč, které nebyly uvedeny v registru smluv, a byly tedy neplatné a plnění dle nich nezákonné.

Ad 8) Rozpočet a finanční situace, včetně rozpočtu na 2023

V rámci tohoto bodu poděkoval za mimořádné pracovní nasazení paní ekonomické náměstkyni, Ing. Rákosníkové, které se podařilo v krátkém čase stabilizovat finanční situaci Ústavu. Kromě jiného zvládla za necelý půl rok dát do pořádku agendu pod názvem Správa majetku ve vlastnictví státu, která byla nesprávně vedena více než poslední tři roky. Díky stabilizaci financí a navýšení stávajícího rozpočtu mohlo dojít již v prosinci k vyplacení mimořádných odměn.

J. Rákosníková ve svém příspěvku krátce shrnula ekonomickou situaci letošního a nadcházejícího roku. Jak již bylo zmíněno, je letošní rozpočet bez problémů. V roce 2023 bude nižší o 6 mil. v položce ostatní běžné výdaje. Pokud by se Ústav stěhoval, musel by být rozpočet upraven. K desetiprocentnímu navýšení mezd uvedla, že letošní navýšení bylo pokryto z vlastních zdrojů, na 2023 bude poskytnuto jen 6 %, 4 % bude tudíž nutné opět pokrýt z vlastních zdrojů. Na otázku J. Miholy ohledně nárůstu cen energií uvedla, že MF provedlo úpravu rozpočtu r. 2023 na navýšení cen za energie, toto navýšení bylo převedeno na ABS, s ohledem na budovy v jejich správě.

V následné diskusi předseda Rady E. Stehlík poděkoval J. Rákosníkové za navýšení stávajícího rozpočtu, stejně jako za korektní a pozitivní vztah MF k ÚSTR. Ocenil také nynější velmi dobrou, otevřenou komunikaci mezi Radou a Ústavem a transparentnost oproti období za minulého vedení. Rád by tuto komunikaci v budoucnu prohloubil a setkal se i s ostatními pracovníky ústavu, vedoucími oddělení, garanty důležitých výzkumných projektů a navrhl uspořádat jednání i v ostatních budovách, přespříští např. v Braníku.

Ad 9) Informace o činnosti

K tomuto bodu obdržela Rada podrobný seznam výstupů činnosti Ústavu od posledního zasedání, 23. listopadu. L. Kudrna upozornil na novou publikaci, která v mezidobí vyšla, a to kolektivní monografii Petra Kopala, *Film a dějiny*, jedná se v pořadí již o 8. díl, který se zabývá fenoménem války a filmu. Dále upozornil na spuštění webu politickeprocesy.cz, na němž se ÚSTR podílel pro Národní archiv prací na životopisných medailonech.

K. Nedvědický zdůraznil, že jsou v plánu akcí na 2023 zohledněna velká kulatá a půlkulatá výročí. Zmínil ediční plán a kritické vyhodnocení akcí a projektů za letošní rok s následnou diskusí na setkání Programové rady Ústavu vedoucí k posouzení úspěšnosti projektů a jako podklad pro rozhodnutí, ve kterých projektech pokračovat.

Dále informoval o proběhlém dvojím hodnocení zaměstnanců v červnu a prosinci 2022 - aby bylo možné vidět posun a pracovní výkonnost a stejně tak srovnání zaměstnanců na totožných pozicích - základ pro ohodnocení formou osobního příplatku a mimořádné odměny.

K problematice obtížného právního napravení neadekvátního osobního ohodnocení se obecně vyjádřil i předseda Rady.

K. Nedvědický poté seznámil s aktuální snahou Ústavu o syntézy jednotlivých problematik, včetně zaměření na mimo jiné na poněkud opomíjenou problematiku národního odboje za 2. světové války, kde dochází, a ještě dojde k personálnímu posílení.

Za důležitou považuje mezinárodní spolupráci a potěšitelný zájem jiných institucí o výzkum Ústavu. V této souvislosti zmínil novou koordinátorku mezinárodní spolupráce A. Seelich, její činnost v oblasti nejenom institucionální spolupráce, ale i síťování jednotlivých odborníků s odborníky ze zemí Visegrádské čtyřky a dalších států.

Ad10) Neveřejná část zasedání Rady

Neveřejnou část Rady uvedl její předseda vysvětlením 3 modů zasedání. Veřejného, neveřejného, (Rada, vedení ÚSTR, ředitel ABS) a uzavřeného (členové Rady, kteří si mohou pozvat hosta).

Dotaz F. Bublana, které zakázky se dělily zodpověděl K. Nedvědický, že se jednalo o zjištění kontrolní skupiny Ministerstva financí, která našla pochybení v oblasti grafických služeb, opakovaně nesprávně zařazované do podlimitních zakázek do 50 000,- Kč. Je předpoklad vystavení dalšího platebního výměru od Finančního úřadu za porušení rozpočtové kázně – za dělení veřejných zakázek, cca 450.000 korun plus penále, které může dosáhnout až 100% vyměřené částky.

Od ledna 2023 bude pravidelně zasedat škodní komise. K tomu dodal L. Kudrna, že od 1.1.2023 nastupují 2 nové kolegyně právničky, které budou podněty a platební výměry od finančního úřadu řešit a sporné smlouvy prověřovat. Stejně tak se nastavuje nový kvalitní systém schvalování smluv.

Od 1. ledna také nastoupí nová interní auditorka Ing. Jolana Žáková.

E. Stehlík osvětlil vznik problémů s některými vadnými smlouvami – po zvolení nového ředitele ÚSTR 2. 3. 2022, byl stávající ředitel p. Hazdra vyzván Radou k předání funkce v období od března do května 2022, s tím, aby nedocházelo k uzavírání smluv, včetně personálních závazků, s přesahem do budoucnosti, což žel nedodržel. Následkem toho se teď řeší ukončení aktivit, které jsou v rozporu se zákonem a dochází k hledání nových zákonných cest, případně návrhů společných projektů. K. Nedvědický doplnil, že snaha o zákonný postup Ústavu může občas být vnímána negativně ze strany příjemců výhod od ÚSTR. Týká se to například Jazzové sekce – kde probíhala zákonem neupravená, tudíž zcela nepřijatelná digitalizace soukromých archivů na úkor plnění zákonných povinností ÚSTR.

K. Nedvědický zodpověděl také dotaz F. Bublana ujištěním, že smlouvu s IT, uzavřenou panem Hazdrou poslední den v jeho funkci, a to na 4 roky se naštěstí podařilo anulovat a uzavřít novou.

Předseda Rady E. Stehlík otevřel téma „106“. Popsal konkrétně případ pana Silbera, absolventa vojenské akademie, pplk. v.v., bývalého osobního tajemníka poslance Grebeníčka. Aktuální kauza se týká neziskové organizace Post Bellum, která zmínila podíl na mučení ve věznici otcem pana poslance Grebeníčka, což v konkrétním případě napadl s tím, že tam v inkriminovanou

dobu 2 týdny nebyl. Probíhající komunikace opakovaně řeší tytéž otázky, točí se na procesních detailech. Aktuálně podal „Stížnost na vyřízení stížnosti“, což bylo nutné postoupit Radě. Předseda podepsal předložený návrh vyřízení stížnosti.

Diskutovány byly další problematické 106tky s obecným komentářem k jejich zneužívání některými žadateli, což dle názoru K. Nedvědického může někdy dosáhnout až povahy hybridního útoku.

Předseda Rady E. Stehlík zdůraznil pozitiva – korektní přístup MF, přístup současné vlády vůči paměťovým institucím. Domnívá se, že vyřešení problémů z doby předchozího vedení zabere minimálně jeden rok. S uspokojením konstatoval, že se za půl roku povedlo novému vedení mnohem více, než předpokládal.

K. Nedvědický doplnil toto téma informací o kolegyni A. Seelich, která díky svému vzdělání převzala i agendu architekta a řeší tak s úřady problémy kolem současného sídla Ústavu. Stejně tak zodpověděl podrobně o problematice pomníku R. Siwiece, určení jeho vlastníka, přesunu na důstojnější místo a novému projektu, který musí být kvůli negativnímu stanovisku památkového úřadu a stavební dokumentaci a stejně tak nevhodné lokaci, připraven zcela od počátku.

Informoval o nově obsazených pozicích – zkušené auditorky, Ing. Jolany Žákové a zejména nového ředitele OVV, doc. Petra Hlaváčka, který se pohybuje jak v oblasti výzkumu, tak popularizace vědy. Vyjádřil též spokojenost a nasazením nového vedoucího odd. vědy a realizace projektů L. Dirgy.

J. Liška, J. Mihola a M. Pajerová informovali o výsledku dotazování před volbou radních v Senátu. ÚSTR byl považován za zajímavý, jak obecně – senátoři kladli otázky, tak zajímavý pro spolupráci. Zajímali se také o to, kdo jsou lidé, kteří chtějí s Ústavem spolupracovat.

ÚSTR má zájem navázat spolupráci nejenom se zeměmi s obdobnou zkušeností s totalitními režimy 20. století, ale i s mimoevropskými státy a také s Německem, Rakouskem či Švýcarskem.

L. Kudrna informoval Radu, v jak neúspěšném stavu se za předchozích šéfredaktorů, kteří byli odvoláni k 15. 11., nacházelo odborné periodikum Securitas Imperii, jehož druhé letošní číslo se nacházelo v katastrofálním stavu, které neumožnilo jeho vydání. Díky mimořádné pracovní aktivitě nového šéfredaktora se podařila jeho záchrana a vydání, tak, aby byla dodržena povinná periodizace. Jmenována byla nová redakční rada, složená z pestré škály vynikajících odborníků a také akademicky bezprecedentně na výši.

Redakce Paměť a dějiny zůstává zatím beze změn.

Následovalo uzavřené jednání Rady.

Ad 11) Různé

Předseda Rady prosí o rozeslání aktuálních kontaktů všem členům Rady – odesláno po skončení jednání.

Dále prosí, aby byl do příštího jednání z jeho úrovně Ústavem připraven dopis, v němž stěžovateli oznámí, že jeho podnět Rada dnes projednala a děkuje mu za něj, oznámit mu, že Rada se bude zabývat účelností vynakládaných prostředků na projekt Muzeum dělnického hnutí v 21. století. V souvislosti s tím požádal o předložení podkladů, jaké prostředky byly na daný projekt vynaložené ze strany ÚSTR, kolik lidí se tím zabývalo, jakým způsobem a jaký efekt to přineslo.

K. Nedvědický shrnul obnovu Ústavu, kdy již byla dána do pořádku jeho ekonomická část, po ní následovala část produkční, projektová a v současnosti finišuje výzkumná a administrativní část, aby Ústav plnil své zákonné poslání, a to v co nejefektivnější míře.

Připomněl slavnostní předávání cen ÚSTR na půdě Senátu v Parlamentu ČR, 19. ledna 2023 od 18.00 hodin, záštitu převzal 1. místopředseda Senátu, prof. Jiří Drahoš. Členové Rady obdrží oficiální pozvánky.

Termín příští Rady byl odsouhlasen na 1. února 2023 od 15:00 hodin, v budově Radost.

.....
PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů